

Latvijas Bibliotēku padomes sēdes protokols

2019.gada 22.oktobrī

Rīgā

Nr.8

Sēdi vada:

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

Dz.Šmita

Piedalās padomes locekļi:

Dobeles Centrālās bibliotēkas direktore

L.Augule

LLU Fundamentālās bibliotēkas direktore

I.Dobelniece

Latvijas Skolu bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

M.Muižnieces Rīgas Mākslas skolas bibliotēkas vadītāja

B.Ervalde

Latvijas Bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

LNB Bibliotēku attīstības centra galvenā bibliotekāre

M.Jēkabsons

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nod. eksperte

L.Langenfelde

Kultūras informācijas sistēmu centra direktors

A.Magone

Saldus pilsētas bibliotēkas direktore

A.Mežiņa

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas vadītāja

D.Pakalna

Valmieras bibliotēkas direktore

D.Rokpelne

Gulbenes novada bibliotēkas direktore

A.Sprudzāne

Latgales Centrālās bibliotēkas direktore

J.Šapkova

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors

A.Vilks

Nepiedalās:

Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas direktore

I.Aploka

Latvijas Pašvaldību savienības Izglītības un kultūras komisijas
locekle, Stopiņu novada Domes priekšsēdētāja

V.Paulāne

Latvijas Universitātes bibliotēkas direktore

M.Saviča

Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas

valdes locekle, Latvijas Nacionālās aizsardzības

akadēmijas bibliotēkas vadītāja

L.Tīgere

Piedalās pieaicinātie:

Kultūras ministrijas valsts sekretāres vietnieks

kultūrpolitikas jautājumos

U.Zariņš

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nod. vec.ref.

V.Bērziņa

Protokolē:

L.Langenfelde

Darba kārtība:

1. Par īpaši aizsargājama bibliotēkas krājuma definīcijas iekļaušanu Bibliotēku likumā.
2. Pārskats- ziņojums par Latvijas bibliotēkām 2017.un 2018.gadā.
3. Bibliotēku portāla jaunā versija un satura pārvaldība.
4. Lietišķā informācija un e-pakalpojumi pašvaldību publiskajās bibliotēkās
5. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumi.
6. Iesniegumi atzinuma sniegšanai:
 - Par Alūksnes novada pašvaldību publisko bibliotēku tīkla darbību.
 - Par Daugavpils novada Vecsalienas pagasta bibliotēkas reorganizāciju.
 - Par Gulbenes novada Lejasciema pagasta Mālu bibliotēkas likvidāciju.
7. Citi jautājumi.

1.§

Par īpaši aizsargājamā bibliotēkas krājuma definīcijas iekļaušanu Bibliotēku likumā

U.Zariņš informē, ka saistībā ar Latvijas pievienošanos Eiropas Padomes Konvencijai par noziedzīgiem nodarījumiem pret kultūras vērtībām, tiek veikti grozījumi Krimināllikumā un, līdz ar to ir nepieciešams veikt grozījumus Bibliotēku likumā, iekļaujot normu par īpaši aizsargājamu bibliotēkas krājumu. U.Zariņš iepazīstina ar īpaši aizsargājama bibliotēkas krājuma piedāvāto definīciju: „*Īpaši aizsargājamais bibliotēkas krājums ir bibliotēkas krājuma daļa, kas sastāv no inkunabulām, seniespiedumiem, kas izdoti latviešu valodā līdz 1855.gadam un citās valodās līdz 1850.gadam, bibliotēku speciālo krājumu daļas līdz 1950.gadam (ieskaitot arī trimdas izdevumus), vienīgiem eksemplāriem (ar to saprotot arī rokrakstus, fotogrāfijas, audiovizuālo materiālu oriģinālus, zīmējumus, skices, rasējumus u.c. oriģinālus) un eksemplāriem ar autogrāfiem un citiem manuāliem ierakstiem, unikāliem iesējumiem, ekslibriem un spiedogiem.*” Viņš skaidro, ka Bibliotēku likuma 19.pants tiks papildināts ar vairākiem punktiem, kā arī tiks papildināts 24.pants. U.Zariņš aicina LBP locekļus izteikt viedokļus. Dz.Šmita rosina atrunāt kārtību, kā bibliotēka rīkojas gadījumā, ja krājumā konstatēta prettiesiski iegūta grāmata. A.Vilks aktualizē jautājumu par izdevumiem ar autogrāfiem un materiāliem, kuri bibliotēkās nonākuši vēstures pavērsienu periodos, un to legālā izcelsme nav pierādāma. Kā piemēru viņš min repatriēto baltvāciešu bibliotēkas. A.Vilks rosina padomāt un likumā atrunāt, ko darīt ar šādiem iespējamajiem gadījumiem. I.Dobelniece un Dz.Šmita komentē dzirdēto. U.Zariņš piekrīt, ka šādus gadījumus ir jāapzina un kopā ar juristiem jāmodelē iespējamie risinājumi.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Atbalstīt piedāvāto definīciju ar ierosinātajiem papildinājumiem.

2.§

Pārskats- ziņojums par Latvijas bibliotēkām 2017.un 2018.gadā

M.Jēkabsone ziņo, ka LNB BAC ir sagatavots Pārskats – ziņojums par Latvijas Bibliotēkām 2017. Un 2018.gadā un prezentē tā saturu.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai un iepazīstināt ar to bibliotēku dibinātājus, lietotājus un sabiedrību.

3.§

Bibliotēku portāla jaunā versija un satura pārvaldība

M.Jēkabsone prezentē Bibliotēku portāla jauno versiju. LBP uzdod jautājumus, M.Jēkabsone sniedz skaidrojumu.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

4.§

Par Lietišķā informācija un e-pakalpojumi pašvaldību publiskajās bibliotēkās

Dz.Šmita informē, ka 1.oktobrī Kultūras ministrijā notika tikšanās ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvjiem, kurā tika diskutēts par pašvaldību bibliotēku atbalstu valsts un pašvaldību e-pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā. Sarunā piedalījās Gulbenes novada bibliotēkas direktore A.Sprudzāne, Salaspils novada bibliotēkas direktore D.Orbidāne, Latvijas Pašvaldību savienību pārstāvēja Stopiņu novada domes priekšsēdētāja V.Paulāne, kā arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības

centra vadītāja E.Vjaterē un Kultūras ministrijas pārstāvji. Sarunu gaitā tika diskutēts par bibliotēku darbinieku kompetencēm valsts un pašvaldību e-pakalpojumu nodrošināšanā, kā arī par sadarbības iespējām ar novadu klientu apkalpošanas centriem. Dz.Šmita uzsver, ka bibliotēkās jau šobrīd ir atbilstoša infrastruktūra un par digitālajiem aģentiem apmācīti bibliotekāri. Dz.Šmita klāsta, ka panākta vienota izpratne par bibliotēkāra tiešajiem darba uzdevumiem un papildus pienākumiem, kas saistīti ar valsts un pašvaldību e-pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. LBP locekļi uzsāk diskusiju, akcentē, ka svarīgi ir bibliotēkām pašām apliecināt savu gatavību, zināšanas un prasmes e-pakalpojumu nodrošināšanā, vienlaikus atzīmējot, ka ir nepieciešams nodalīt bibliotēku tiešos pienākumus un klientu apkalpošanas centru darba uzdevumiem. Vienojas, ka bibliotēkas spēj būt labi sadarbības partneri e-pakalpojumu nodrošināšanā savās pašvaldībās.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai. Aktīvi skaidrot pašvaldībai un sabiedrībai par bibliotēku lomu e-pakalpojumu pieejamībā.

5.§

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumi

Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja Dz.Šmita iepazīstina ar bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumiem.

Latvijas Bibliotēku padome, atklāti balsojot „Par” (13 balsis), „Atturas” (1 balss), „Pret” (nav) **nolemj:**

Akreditēt vietējas nozīmes bibliotēkas statusā

- Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas bibliotēku
- Patentu valdes bibliotēku
- Valsts Policijas koledžas bibliotēku
- Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas bibliotēku
- Alsungas bibliotēku
- Kuldīgas novada Gudenieku pagasta Basu bibliotēku
- Kuldīgas novada Krišjāņa Valdemāra Ēdoles pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Gudenieku pagasta Gudenieku bibliotēku
- Kuldīgas novada Īvandes bibliotēku
- Kuldīgas novada Kabiles pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Turlavas pagasta Ķikuru bibliotēku
- Kuldīgas novada Laidu pagasta bibliotēku
- Skrundas novada Nīkrāces pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Padures pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Pelču pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Kurmāles pagasta Priedaines bibliotēku
- Kuldīgas novada Snēpeles pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Turlava pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Vārmes pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Kurmāles pagasta Vilgāles bibliotēku
- Kuldīgas novada Rendas pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Rumbas pagasta bibliotēku
- Kuldīgas novada Laidu pagasta Sermītes bibliotēku
- Skrundas pilsētas bibliotēku
- Skrundas bērnu bibliotēku
- Skrundas novada Antuļu bibliotēku
- Skrundas novada Raņķu pagasta bibliotēku
- Skrundas novada Rudbāržu pagasta bibliotēku

6.§ Iesniegumi atzinuma sniegšanai

1. Dz.Šmita iepazīstina ar Alūksnes novada pašvaldības iesniegumu par Alūksnes novada pašvaldības ieceri samazināt darba slodzes vairākām pagastu bibliotēkām. V.Bērziņa sniedz plašāku ieskatu katras bibliotēkas darbībā, uzsverot, ka vairākās bibliotēkās darbs norisinās sekmīgi, tāpēc nav pieļaujams, ka darba slodzes tiek mehāniski samazinātas visām bibliotēkām. Izsakās A.Magone, A.Sprudzāne. L.Langenfelde izklāsta par sarunu ar Alūksnes pilsētas bibliotēkas direktori, rosina LBP pārstāvjiem doties uz Alūksni un tikties ar pašvaldības vadību, lai diskutētu par iespējamajiem risinājumiem.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

LBP priekšsēdētāja un padomes pārstāvji 4.novembrī apmeklēt Alūksni, lai tiktos ar Alūksnes novada pašvaldības vadību un Alūksnes pilsētas bibliotēkas direktori.

2. L.Langenfelde iepazīstina ar Daugavpils novada domes iesniegumu par ieceri reorganizēt Vecsalienas pagasta bibliotēku par Salienas pagasta bibliotēkas struktūrvienību, kā arī izklāsta reālo situāciju un iespējamās bibliotēkas turpmākās darbības modeļus.

Latvijas Bibliotēku padome atklāti balsojot „Par” (12 balsis), „Atturas” (1 balss), „Pret” (nav) **nolemj:**

Neiebilst pret Vecsalienas pagasta bibliotēkas reorganizāciju par Salienas pagasta bibliotēkas struktūrvienību Vecsalienā, vienlaikus rosina nodrošināt bibliotēkāra darba slodzi 0,5 apmērā, lai saglabātu kvalitatīvu bibliotekāro un informācijas pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem.

3. A.Sprudzāne iepazīstina ar Gulbenes novada domes nodomu likvidēt Gulbenes novada Lejasciema pagasta Mālu bibliotēku. Viņa izklāsta esošo situāciju – mazs iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā, zemi darba rādītāji, iestādes uzturēšanas izmaksas un bibliotēkāres vēlme beigt darba attiecības. Mālu bibliotēka nav vienīga bibliotēka pagastā, iedzīvotājiem ir iespēja apmeklēt arī Lejasciema bibliotēku, kā arī ārējās apkalpošanas punktu Sinolē, notiek arī apkalpošana dzīves vietās. LBP locekļi izsaka savu viedokli, notiek diskusija.

Latvijas Bibliotēku padome atklāti balsojot „Par” (9 balsis), „Atturas” (2 balss), „Pret” (2 balsis) **nolemj:**

Neiebilst pret Gulbenes novada pašvaldības nodomu likvidēt Mālu bibliotēku.

7.§ Citi jautājumi

1. L.Langenfelde informē par Sabiedrības līdzdalības platformas „Mana balss.lv” iniciatīvu - elektroniskās parakstīšanās iespēju paplašināšana Latvijas reģionos, darot to pieejamu arī pilsoņiem bez digitālajām prasmēm. Iecere paredz, ka klātienes parakstīšanās iespēju nodrošinātu Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru un bibliotēku darbinieki visā Latvijā. Centru un bibliotēku darbiniekiem būtu tiesības pārbaudīt pilsoņa identitāti un pēc pilsoņa lūguma īpaši izveidotā sistēmā veikt elektronisku parakstu pilsoņa vietā. LBP locekļi pauž savu viedokli, uzsverot, ka bibliotekārs nav pilnvarots sniegt šādu pakalpojumu, kā strikti norāda, ka ar šādām darbībām tiek pārkāpta personas datu drošība. L.Langenfelde informē, ka „Mana Balss” aicina uz sarunu Latvijas Bibliotēku padomes pārstāvjus, Kultūras ministrijas pārstāvjus un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvjus 31.oktobrī.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Deleģēt uz sarunām Dz.Šmitu, A.Magoni un KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecāko referenti V.Bērziņu.

2. Dz.Šmita aktualizē jautājumu par bibliotēku darba statistikas rādītājiem pašvaldību publiskajās bibliotēkās veikto funkcionālo auditu kontekstā. LBP locekļi uzsāk diskusiju par darba kvalitātes mērījumiem un bibliotēkāju spējām pamatot savus veicamos darba uzdevumus un funkcijas. Izsakās A.Sprudzāne, D.Rokpelne, M.Jēkabsone. L.Langemfelde, uzsverot, ka nepieciešams sagatavot skaidrojumu pašvaldībām. A.Vilks rosina izveidot indikatoru izlasi kvalitatīvajiem rādītājiem. LBP locekļi rosina šo jautājumu iekļaut bibliotēku direktoru rudens semināra darba kārtībā.

3. I.Dobelniece aktualizē jautājumu par bibliotēku nozares izglītības prasībām. Dz.Šmita uzsver, ka patlaban nav nepieciešams veikt grozījumus bibliotēku nozares normatīvajos aktos. A.Vilks uzsver, ka jautājums skatāms plašāk, aptverot ne tikai bibliotēku nozari, bet arī muzeju un arhīvu nozares, kā arī iesaistot Latvijas Universitāti, Latvijas Kultūras akadēmiju, Latvijas Nacionālo bibliotēku kā jaunu studiju programmu veidotājus un īstenotājus.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Nākamo LBP sēdi organizēt 2019.gada 26.novembrī.

Sēdes vadītāja

Dz.Šmita

Protokolētāja

L.Langemfelde